ars prototo

Vedecký a umelecký časopis
Science & Art Journal

Ročník: VIII.
ISSN 1338-6913

1
2019

HUDOBNÁ A UMELECKÁ AKADÉMIA JÁNA ALBRECHTA
Banská Štiavnica s.r.o.
Ján Albrecht Music and Art Academy

Botanická 2 / 969 01Banská Štiavnica / SLOVAKIA
E-mail: info@huaja.org Tel: +421905 520 508
www.huaja.org

MUSICA AETERNA

ZÁVEREČNÝ KONCERT FESTIVALU SCHEMNITIENSIS

CLOSING CONCERT OF THE FESTIVAL SCHEMNITIENSIS

BANSKÁ ŠTIAVNICA, 14. 6. 2019

8. Medzinárodný hudobný festival Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta
8th International festival of Ján Albrecht Music and Art Academy

Musica aeterna, umelecký vedúci Peter Zajíček
Sláčikový fenomén 17. storočia, koncert venovaný 100. výročiu narodenia Jána Albrechta (1919 – 1996)
14. 6. 2019, 18:00 Rytierska sála, Starý zámok, Banská Štiavnica

Zľava: Peter Zajíček, Gabriel Szathmáry, Ján Gréner, Peter Guľas, Ján Prievozník, Lúcia Krommer, Jakub Mitrík

Corde e Canto, Karel Fleischlinger, Monika Kanioková
18. 5. 2019, 18:00 Rytierska sála, Starý zámok, Banská Štiavnica

fond na podporu umenia

Festival z verejných zdrojov finančne podporil Fond na podporu umenia

SCHEMNITIENSIS 2019
8. Medzinárodný hudobný festival v Banskej Štiavnici, apríl – jún 2019

Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica, odborná vysoká škola (HUAJA), poskytuje hudobné a umelecké vzdelávanie a pravidelne usporadúva koncertné aktivity s prezentáciou domácich i zahraničných hudobných umelcov. Festival SCHEMNITIENSIS má už viacročnú tradíciu a koná sa od roku 2012 v jarných a letných mesiacoch. Všetky doterajšie festivaly boli svojím zameraním atraktívne a stretli sa s veľmi priaznivým ohlasom. Hlavným partnerom projektu bol Fond na podporu umenia.

Ôsmy ročník festivalu sa opäť konal pod záštitou sestier Milky a Magdy Vašáryových. Festival pozostával z desiatich koncertov z oblasti vážnej a jazzovej hudby, v rámci ktorých sa prezentovali viacerí domáci a zahraniční umelci (z Maďarska, Mexika, Hongkongu, Rakúska a Česka), tiež študenti a pedagógovia HUAJA. Koncerty sa konali v rôznych priestoroch v Banskej Štiavnici: koncertná sieň HUAJA, Sieň komorských grófov, Slovenské banské múzeum, Rytierska sála – Starý zámok.

Sprievodným podujatím bola výstava z tvorby významného akademického sochára Vladimíra Oravca, ktorý sa okrem sochárstva venuje úžitkovej keramike, komornej, ale i monumentálnej plastike z keramického, resp. terakotového materiálu.

Hlavným cieľom medzinárodného festivalu SCHEMNITIENSIS je vytvorenie platformy na pravidelnú prezentáciu hudobného interpretačného umenia, ktorá je predpokladom motivácie a inšpirácie mladých umelcov k zvyšovaniu kvality ich interpretačného hudobného umenia. Vzniká zároveň priestor tak na nadviazanie umeleckej spolupráce, ako aj na konfrontáciu domáceho a zahraničného interpretačného umenia. Dôležitou súčasťou je tiež propagácia kvalitného slovenského a zahraničného hudobného umenia v meste Banská Štiavnica, ktoré patrí k vyhľadávaným turistickým destináciám.

V rámci festivalu zazneli viaceré komorné koncerty z oblasti vážnej i jazzovej hudby v priestoroch HUAJA a tiež v Libresso café u Templárov (27. 4., 4. 5., 11. 5., 18. 5.), na ktorých sa prezentovali študenti a pedagógovia HUAJA spolu s domácimi i zahraničnými umelcami: Róbert Bari, Elemér Fehér, Zsolt Farkaš, András Márkosi, Béla Ágoston, Samuel Tremko, Viliam Falis, Oliver Szigeti, Gergely Gálffy, Szabolcs Sári, Dávid Áron Spischak, Máté Drippey a iní).

Veľký úspech zožal koncert historickej hudby *Duo Corde e canto* (Karel Fleischlinger, Monika Kanioková) v Rytierskej sále Starého zámku, zostavený z renesančnej a barokovej piesňovej tvorby. Karel Fleischlinger, ktorý je absolventom Musikhochschule vo Weimare a koncertuje s poprednými súbormi v Česku a v zahraničí, interpretoval diela skladateľov tohto obdobia (Pisador, Mudarra, Grandi, Piccinini, Monteverdi, Murcia, Kapsperger a iní) na dobových nástrojoch – vihuela, barokova a renesančná gitara, lutna, teorba.

Vrcholom festivalu bol záverečný koncert 14. 6. 2019 špecializovaného medzinárodne uznávaného súboru pre starú hudbu *Musica aeterna*, ktorý sa tiež konal v Rytierskej sále Starého zámku v Banskej Štiavnici. Na koncerte s názvom *Sláčikový fenomén 17. storočia* sa *Musica aeterna* na čele s umeleckým vedúcim Petrom Zajíčkom prezentovala v 7-člennom zoskupení v hre a na dobových nástrojoch (Peter Zajíček – husle a husle piccolo, Gabriel Szathmáry – husle, Ján Gréner – viola, Lúcia Krommer – violončelo, Ján Prievozník – violone, Peter Guľas – čembalo, Jakub Mitrík – teorba) a v skvelej – priam dych vyrážajúcej – interpretácii uviedla diela Bibera, Muffata, Schmelzera a Fischera. Dynamicky, intonačne, emocionálne a profesionálne vyvážená interpretácia fascinovala publikum, ktoré výkony súboru *Musica aeterna* odmenilo búrlivým potleskom. Napätie a vibrácie v sále boli také zvláštne, že sa dokonca jeden zo sklených pohárov, pripravených na záverečnú recepciu, rozletel na tisíc kúskov. Vedeli sme, že je to znamenie a Hansi (Ján Albrecht) – aj keď symbolicky v našich srdciach – bol na koncerte súboru, ktorý sám v roku 1973 založil, prítomný...

Na všetky koncerty a podujatia festivalu bol vstup voľný, čo umožnilo jeho dostupnosť pre širokú verejnosť. Festival z verejných zdrojov podporil *Fond na podporu umenia* a umožnil tak jeho realizáciu, ktorá je dôležitá najmä z aspektu konfrontácie domáceho a zahraničného interpretačného umenia. Festival má v súčasnosti svoje publikum a vzhľadom na atraktivitu mesta je predpoklad zvyšovania počtu nielen domácich, ale aj zahraničných záujemcov. Banská Štiavnica ako mesto UNESCO je vhodným priestorom na organizáciu medzinárodného hudobného festivalu tohto druhu. Festival vďaka svojej vysokej kvalite a medzinárodnému zastúpeniu umelcov a poslucháčov prispieva k zvyšovaniu kultúrnej úrovne Banskej Štiavnice a banskobystrického regiónu a tiež k šíreniu dobrého mena našej krajiny v zahraničí.

Zuzana Martináková

Projekt Medzinárodný festival SCHEMNITIENSIS
z verejných zdrojov finančne podporil
Fond na podporu umenia

Časť podujatí festivalu SCHEMNITIENSIS
bola spolufinancovaná
z programu Európskej únie Erasmus+

Vedecký a umelecký časopis Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta Banská Štiavnica

Science & Art Journal of Ján Albrecht Music and Art Academy Banská Štiavnica

Periodikum ***ars pro toto*** – medzinárodný vedecký a umelecký časopis, vydávaný vydavateľstvom HUAJA dvakrát ročne
Vydanie č. 1/2019, 31. 7. 2019
Periodical ***ars pro toto*** – international Science & Art Journal, edited by HUAJA two times in a year
Publication of No. 1/2019, 31/07/2019

Editor: Zuzana Martináková, Centrum pre vývoj a výskum v oblasti umenia a vedy, Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta Banská Štiavnica / Artistic and Scientific Research Centre, Ján Albrecht Music and Art Academy Banská Štiavnica, Botanická 354/2, SK-969 01 Banská Štiavnica, Tel: +421 905 520 508
E-mail: martinakova@huaja.org

Všetky publikované vedecké štúdie a články sú recenzované.
All published scientific papers and articles have been peer reviewed.

Redakčná rada / Editorial Board: Zuzana Martináková – hudobná veda / musicology, Roman Dykast – hudobná estetika / music aesthetics, Peter Šidlík – hudobná veda / musicology, Ján Gréner – hudobná interpretácia / performing art, Ivan Zvarík – hudobná interpretácia / performing art, Martin Štúr a Klement Mitterpach – filozofia, estetika, semiotika, psychológia, pedagogika, dejiny umenia / philosophy, aesthetics, semiotics, psychology, pedagogy, history of art

Obálka – záhlavie / Cover – head-line: Marek Lichard
Obálka – predná strana / Cover – front side: Festival Schemnitiensis 2019
Obálka – zadná strana / Cover – back side: Medzinárodné dni klasickej gitarovej hry, festival Schemnitiensis 2019
International Days of Classical Guitar Performance, Festival Schemnitiensis 2019
Foto © Peter Ivaška
Grafická úprava / Graphical design: Peter Ivaška
Redigovanie slovenských textov / Editing of Slovak texts: Rastislav Sekerka
Jazyková korektúra slovenských textov / Proofreading of Slovak texts: PhDr. Tatiana Žáryová
Distribúcia / Distribution: Andrea Martináková, Tel. +421 907 113 878, e-mail: info@huaja.org

Názory a stanoviská autorov sa nemusia stotožňovať s názormi a stanoviskami redakčnej rady. Redakcia si vyhradzuje právo zverejniť vybrané príspevky. Nezverejnené príspevky autorovi nebudú vrátené. Redakcia bez konzultácie s autorom nemení ani neskracuje príspevky. Za jazykovú úpravu anglických textov zodpovedá autor.

Views and opinions of the authors may not be equated with the views and opinions of the editorial board. Editorial board reserves the right to publish selected papers. Unpublished contributions will not be returned to author. Editorial board does not change or abbreviate the contributions without consultation with the author. For the English revision is responsible the author.

Podrobnosti o možnostiach publikovania príspevkov, predplatného a poplatkov za publikovanie: www.huaja.org, resp. otázky adresujte na: info@huaja.org
More information about publishing contributions, subscriptions and charges for publishing: www.huaja.org, resp. questions to: info@huaja.org

ISSN 1338-6913
Registrácia MK SR EV 5725/18
Vydavateľstvo HUAJA
IČO: 44 479 611
Copyright © 2019 by HUAJA

Editorial

Vážení čitatelia,
v tomto roku vám predkladáme ôsmy ročník medzinárodného vedeckého a umeleckého časopisu *ars pro toto*, ktorý vychádza pravidelne dvakrát ročne. V tomto čísle sa venujeme 100. výročiu narodenia významnej osobnosti Jána Albrechta, ktorý založil známy súbor *Musica aeterna*, ovplyvnil mnohých umelcov a intelektuálov a zanechal veľké duševné hodnoty. Prinášame tiež informácie a recenzie o dvoch dôležitých podujatiach: ôsmy ročník medzinárodného hudobného festivalu *SCHEMNITIENSIS* a jedenásty ročník festivalov a kurzov *Medzinárodné interpretačné dni klasickej gitarovej hry*. Dôležitou súčasťou časopisu je pravidelné uverejňovanie vedeckých štúdií z oblasti humanitných a umeleckých vied domácich i zahraničných autorov. Informujeme tiež o mobilitách v rámci programu Erasmus+, o umeleckých, vzdelávacích a vedeckých aktivitách, ktoré súvisia so životom Hudobnej a umeleckej akadémie Jána Albrechta v Banskej Štiavnici (HUAJA). Veríme, že si aj v tomto čísle časopisu *ars pro toto* nájdete svoju rubriku a stanete sa našimi pravidelnými čitateľmi.
Redakčná rada sa teší na vaše názory a podnety.

Dear readers,
this year we introduce already the eighth volume of the international scientific and artistic journal *ars pro toto* which is published twice a year. In this issue we devote ourselves to the 100th birth anniversary of the prominent personality Ján Albrecht, who founded the well-known *Musica aeterna* ensemble, influenced many artists and intellectuals and left great spiritual values. We inform also about the 8th International Music Festival *SCHEMNITIENSIS* and *11th International Days of Classical Guitar Performance* (festival and courses). An important part of the journal is the regular publication of scientific studies in the field of the human and artistic sciences written by domestic and foreign authors. We also report about the Erasmus+ mobilities, further about the artistic, educational and scientific activities related to the life of Ján Albrecht Music and Art Academy in Banská Štiavnica (JAMAA). We believe that even this issue of the journal *ars pro toto* will be attractive and you become our regular readers. Editorial board looks forward to your comments and suggestions.
Zuzana Martináková

Obsah / Content

Editorial		5
Aktuality / Actualities	**Ján Albrecht – 100. výročie narodenia / 100th birth anniversary**	6
Martináková, Zuzana:	Ján Albrecht	6
	Moje spomienky na Jána Albrechta	7
Gréner, Ján:	Hansimu k storočnici	8
Zajíček, Peter:	Kávu alebo čaj? Musica aeterna v Banskej Štiavnici	9
Javnický, Tomáš:	Inšpirácia dielom Jána Albrechta Duchovný svet krásy	10
Štúdie / Studies		
Mendoza, Wingel G. P.:	Theme: Passive Versus Active listenint	11
	Téma: pasívne verzus aktívne počúvanie	13
Štúr, Martin – Gayo, Angélica A.:	Starting Points and Implications of the Analysis Possibilities of an Artistic Text	14
	Východiská a dôsledky možností analýzy umeleckého textu	17
Kraus, Róbert:	Analytický pohľad na bicí aparát v súčasnej orchestrálnej hudbe	18
	Analytical View on Percussion Section in Contemporary Orchestral Music	21
Reischl, Katharina:	Looking inside the exil.arte Center Archive	22
	Pri pohľade do archívu exil.arte Center	26
Recenzie, glosy / Reviews, glosses		
Martináková, Zuzana:	SCHEMNITIENSIS – 8. Medzinárodný hudobný festival v Banskej Štiavnici	3
Chan, Yuk Fan:	Musica aeterna, koncert 14. 6. 2019	9
Parra Avila, Lidia:	Musica aeterna, koncert 14. 6. 2019	9
Wieczoreková, Katarína	11. ročník festivalu a workshopov	
	Medzinárodné interpretačné dni klasickej gitarovej hry v Banskej Štiavnici	31
Sekerka, Rastislav:	Stretnutie po rokoch na gitarových dňoch	
Zo života HUAJA / From the Life of JAMAA		
Aktivity v rámci programu ERASMUS+ / Activities in frame of program ERASMUS+		27
Hodnotenia Erasmus+ mobilít		28
Workshopy a prednášky významných osobností		29

11. Medzinárodný festival Interpretačné dni klasickej gitarovej hry
11th International Days of Classical Guitar Performance

Sándor Papp

Jakub Karpiš

Ján Čonka

Janka Csiki

Julia Żarnowska

Duo ArtDan – Artur Caldeira a Daniel Paredes

Duo Krzysztof Pełech a Robert Horna

Jozef Sivák, Martin Jánošík, Marek Belančat

fond na podporu umenia

Festival SCHEMNITIENSIS 2019

Klaudia Vašinová, Filip Fejtl

Klaudia Vašinová, Marek Kači

Lidia Parra Avila, Yuk Fan Chan

Viliam Falis, Béla Ágoston, Tomáš Javnický, Oliver Szigéti Samuel Tremko

Karol Rudolf Toma, Bálint Takács

Csaba Nagy, Gergely Gálffy, Dávid Áron Spischak

Ľubomír Horváth jr., Ľubomír Horváth sr., Róbert Bari

Zsolt Farkaš, Elemér Fehér, Adrián Szajkó, András Márkosi

HUDOBNÁ A UMELECKÁ AKADÉMIA JÁNA ALBRECHTA
Banská Štiavnica s.r.o.
Ján Albrecht Music and Art Academy
Botanická 2 / 969 01 Banská Štiavnica / SLOVAKIA
E-mail: info@huaja.org Tel: +421905 520 508
www.huaja.org

fond na podporu umenia